

Reactie van de Woonbond op het wetsvoorstel tot wijziging Woningwet in verband met digitalisering inkomenstoets

20 september 2022

De Woonbond maakt graag gebruik van de mogelijkheid om te reageren op het wetsvoorstel tot wijziging Woningwet in verband met digitalisering inkomenstoets.

De minister stelt daarin voor om een grondslag op te nemen in de Woningwet voor toegelaten instellingen en woonruimteverdelers om het burgerservicenummer van woningzoekenden te verwerken ten behoeve van de digitale inkomenstoets. Aanleiding hiervoor is het digitaliseren van de inkomenstoets die corporaties moeten uitvoeren bij de toewijzing van hun sociale huurwoningen.

Voor het digitaliseren van die inkomenstoets is op verschillende plekken in het land door corporaties en woonruimteverdelers in een pilot geëxperimenteerd. Uit de pilot zou blijken dat er in een aantal gevallen matchingsproblemen optreden, dat wil zeggen dat de naam op de door de belastingdienst doorgezonden inkomensgegevens niet overeenkomt met de naam die bij de corporatie/woonruimteverdelers bekend is. Om die matchingsproblemen te tackelen wordt in het voorstel van de minister de mogelijkheid gegeven om het BSN bij de inkomenstoets door te geven aan de corporatie/woonruimteverdelers om te verifiëren of het om de juiste persoon gaat.

De Woonbond vindt het ter beschikking stellen aan en laten verwerken van de BSN door corporaties en/of woonruimteverdelers een veel te zwaar middel om deze matchingsproblemen op te lossen. Immers, het burgerservicenummer is een privacygevoelig, uniek identificatiegegeven en niet voor niets in de eerste plaats bedoeld voor contact tussen burgers en de overheid. Dat unieke persoonsnummer ter beschikking stellen aan een niet-overheidsinstantie om een administratief probleem op te lossen, vindt de Woonbond niet proportioneel. Het gaat hier om een zeer grote groep (potentiële) huurders waarvan de persoonsnummers onversleuteld worden aangeleverd en vervolgens verwerkt gaan worden door (medewerkers van) corporaties en woonruimteverdelers. Deze verwerking brengt risico's met zich mee zoals diefstal (bijvoorbeeld door hackers) met mogelijk identiteitsfraude tot gevolg. Hoe die privacyrisico's voorkomen moeten worden (zowel organisatorisch als ICT-technisch) staat niet afdoende in het voorstel beschreven.

Hoewel de woningzoekende in het voorstel toestemming moet geven voor het verwerken van zijn of haar BSN, zullen veel woningzoekenden vanwege de huidige druk op de woningmarkt sneller geneigd zijn om die toestemming te verlenen als ze het idee hebben dat ze daarmee meer kans maken op een woning. De toestemming wordt in die gevallen niet volledig vrijwillig en/of bewust gegeven. Ook zullen veel mensen zich niet bewust zijn van de privacy-gevoeligheid van het BSN. Of voldoende en heldere voorlichting door de corporatie of woonruimteverdelers in het proces van de digitale inkomenstoetsing dit kunnen oplossen is de vraag.

De Woonbond is van mening dat er andere oplossingen voor het matchingsprobleem moeten zijn die veel minder inbreuk op de privacy van woningzoekenden maken en minder risico's voor de woningzoekende en de toegelaten instelling met zich meebrengen. Het is de vraag of die alternatieven zijn onderzocht, in ieder geval zien we daar in de stukken bij het wetsvoorstel geen toelichting op.

De Woonbond denkt graag mee over alternatieve manieren om de matchingsproblemen op te lossen. Maar zolang dat niet afdoende is onderzocht en de privacyrisico's niet zijn weggenomen, verzet de Woonbond zich tegen dit voorstel.